

Information till dig som har en gård som ska provtas

Salmonella kan smitta både djur och människor via avföring. Djur blir vanligtvis inte sjuka.

Att tänka på för dig som djurägare

- Tvätta händerna noga med tvål och vatten när du varit i kontakt med djuren, det smittade fodret, foderanläggningen eller gödsel
- Skydda dig mot damm från det smittade fodret
- Drick inte opastöriserad mjölk
- Läs också bilagan – Hygienråd för besättningar som omfattas av smittspårning avseende salmonella i foder

Provtagning av salmonella i nötbесättningar

Prover för salmonella tas tidigast sex dagar efter att du har bytt foder till djuren. Distriktsveterinärerna kommer ta kontakt med dig för att boka tid för provtagningen. Du gör tillsammans med en veterinär en genomgång av din besättning innan provtagningen börjar.

Det tar cirka fem arbetsdagar innan provsvaret är klart. **Därefter kontaktar en handläggare på Jordbruksverket dig om resultatet av analysen. Du behöver inte ringa själv.**

Vad händer om provsvaren visar på smitta?

Om man hittar salmonellabakterier i något av proven kommer Jordbruksverket att spärra gården. Det innebär bland annat förbud att sälja livdjur och att skicka djur till slakt. Mjölk kan levereras till mejeriet eftersom salmonellabakterier dör vid pastörisering.

Det finns möjlighet att ansöka om ersättning för kostnader och förluster som uppkommer till följd av spärrbeslutet. Ersättningsnivåerna varierar men kostnaden ersätts aldrig till 100 procent.

Om provsvaren inte visar på smitta

Om provsvaren inte visar på någon smitta så kommer inga ytterligare åtgärder att göras och ditt ärende avslutas.

I avvaktan på provsvar

Det är viktigt att hålla god hygien och att undvika att sprida en eventuell smitta inom besättningen. Det är till exempel olämpligt att högtryckstvätta stallet, se vidare bilagan – Hygienråd för besättningar som omfattas av smittspårning avseende salmonella i foder.

Det är viktigt att du dokumenterar de åtgärder du vidtagit och tidsåtgång för dessa för framtida diskussioner med ditt försäkringsbolag.

Förflyttning av djur och slakt

Det finns inga restriktioner för flyttning av djur om du inte är spärrad. Undvik ändå i möjligaste mån att förflytta eller slakta djur i avvaktan på provsvar. Om slakt av någon anledning inte kan skjutas upp är det upp till slakteriet att analysera risken med att ta emot dina djur. Information om läget på gården ska givetvis lämnas till slakteriet i djurägarförsäkringen.

Vad gäller för gödselspridning?

Jordbruksverket har inte beslutat om några restriktioner för gödselspridning. Som alltid bör man följa normala hygienrutiner och de riktlinjer som gäller för spridning av gödsel. Risken för smittspridning via spridning av gödsel bedöms i nuläget som låg. Om man efter provtagning av djuren påvisar salmonella på djuren kommer Jordbruksverket att göra ny bedömning av riskerna.

Om du har frågor

Ta kontakt med Jordbruksverkets kundtjänst om du har frågor. Du når kundtjänst på telefon 0771-223 223 eller e-post kundtjanst@jordbruksverket.se

Mer information

Mer information hittar du på Jordbruksverkets webbplats. Använd följande adress: www.jordbruksverket.se/salmonellaifoder

Bilaga – Hygienråd för besättningar som omfattas av smittspårning avseende salmonella i foder

Till din besättning har foder levererats som är misstänkt smittat med Salmonella Mbandaka. Djuren kan ha smittats av salmonella när de ätit av fodret. Den provtagning som nu görs kommer att visa om smittan finns hos djuren.

Här följer några kortfattade råd om hur salmonella sprids och vad du kan tänka på för att minska risken för eventuell spridning i din besättning. Om provresultaten skulle visa att djuren har blivit infekterade med salmonella kommer du att få information om vad som gäller då.

Spridning av salmonella sker framför allt från ett smittat djurs avföring till andra djur och miljön. Det är därför viktigt att minimera risken att ett djur får i sig av sin egen eller andra djurs gödsel. I princip handlar det om att sträva efter att få till rutiner på gården så att foder och vatten inte förorenas med gödsel och att djuren och deras utrymmen är så rena som möjligt.

Tänk på att förhindra att gödsel förorenar foder och vatten genom att:

- Hålla vattenkoppar/kar och foderbord rena från gödsel
- Om möjligt stänga av vattenkoppar som sitter så att de lätt blir förorenade av gödsel
- Inte använda samma maskiner eller redskap till foder och gödsel
- Fordon som måste köras upp på foderbordet ska vara rena från gödsel (framförallt på hjulen)
- Använda särskilda skodon om du måste gå upp på foderbordet
- Om djur måste passera foderbordet: var noga med rengöring efteråt

Tänkt också på att:

- Se till att djuren har rena och torra liggplatser och att miljön de vistas i hålls så ren som möjligt (dvs. gödsla ut och strö i tillräcklig utsträckning för att djuren ska kunna hålla sig rena)
- Inte högtryckstvätta i ett stall när det finns djur inne i stallet, eftersom salmonellabakterier kan spridas med vattendimman som bildas vid högtryckstvätt
- Om möjligt undvika att blanda djur som ätit av det misstänkt smittade fodret med djur som inte gjort det
- Vara extra noga med personlig hygien, såsom handtvätt och desinfektion av händer